

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarat de Secrieru Valeriu, reprezentat de avocatul Maxim Todorov și de Donici Ivan, reprezentat de Iana Donici,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Secrieru Valeriu împotriva Donici Ivan cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a admis apelul declarat de Donici Ivan, reprezentat de Donici Iana și apelul incident declarat de Secrieru Valeriu, reprezentat de avocatul Maxim Todorov și s-a modificat hotărârea din 02 noiembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, în partea stabilirii cuantumului prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,

(Dosarul nr. 2ra-1315/23

Nr. PIGD 2-22092793-01-2ra-16082023)

Recurs declarat până la 01 septembrie 2023, temeiurile nu se încadrează în art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă. Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Au examinat anterior cauza judecătoriei:

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (Aliona Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (Galina Vavrin, Vitalie Movilă, Ion Dănăilă)

20 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursurilor declarat de Secrieru Valeriu, reprezentat de avocatul Maxim Todorov și de Donici Ivan, reprezentat de Iana Donici,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 30 iunie 2022, Secrieru Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Donici Ivan cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 11 aprilie 2021, în intervalul de timp 11.30 - 12.00, Donici Ivan aflându-se în grădina sa din mun. Cahul, str. XXXX XXX nr. XX/A, fără motiv, a adresat injurii față de Secrieru Valeriu, astfel înjosindu-i onoarea și demnitatea.

3. A subliniat că conform deciziei agentului constator seria/nr. MAIXXXX din 23 aprilie 2021, Donici Ivan fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. XX alin. (X) din Codul Contravențional, injuria, adică vorbele sau faptele care lezează onoarea și demnitatea persoanei.

4. A menționat că, nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale, la data de 06 mai 2021, Donici Ivan a depus o contestație în conformitate cu prevederile art. 448 din Codul Contravențional, solicitând anularea procesului verbal și a deciziei de sancționare și încetarea procesului contravențional din lipsa faptei contravenționale.

5. A relevat că în baza hotărârii din 28 februarie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată contestația depusă de către Donici Ivan.

6. A adăugat că prin decizia din 20 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul, s-a respins ca nefondat recursul lui Donici Ivan și s-a menținut hotărârea din 28 februarie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

7. A mai atenționat că în rezultatul acțiunilor ilegale comise de Donici Ivan, a fost supus la tratamente degradante, fiind umilit și înjosit, în prezența mai multor persoane, daune de natură psihică, pe plan social, profesional și familial, fiind înjosit cu cuvinte denigratoare în primul rând în prezența fiului lui minor, în consecință a suferit un prejudiciu moral, pe care la estimat la suma de 5 000,00 de lei.

8. A mai adăugat că la data de 14 iunie 2022 în adresa lui Donici Ivan a expediat o cerere prealabilă, pe care acesta a recepționat-o la 16 iunie 2022,

prin care a solicitat în termen de 7 (șapte) zile din data recepționării cererii prealabile, repararea benevolă a prejudiciului moral cauzat. Pînă în prezent, prejudiciul nu a fost achitat.

9. A invocă că prevederile art. 9 și art.1998 din Codul Civil, reglementează temeiurile și condițiile generale ale răspunderii delictuale, și anume că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

10. În temeiul celor expuse, solicită încasarea din contul pârâtului a sumei de 5 000,00 de lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 5 000,00 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

11. Prin hotărârea din 02 noiembrie 2022 a Judecătorei Cahul, sediul Central, s-a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de Secrieru Valeriu împotriva lui Donici Ivan cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Donici Ivan, în beneficiul lui Secrieru Valeriu, suma de 1000,00 lei, cu titlu de prejudiciul moral cauzat. S-a încasat de la Donici Ivan, în beneficiul lui Secrieru Valeriu, cheltuieli de judecată în suma de 5000,00 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, conform bonului de plată Seria DTT nr.45350418. Se încasează de la Donici Ivan, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150,00 lei de la care a fost scutit reclamantul prin efectul legii la depunerea cererii de chemare în judecată. În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 39, 47/50).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

12. La 07 noiembrie 2022, Donici Ivan, reprezentată de Donici Iana, a declarat apel nemotivat (f.d.52), iar la 27 decembrie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 30 august 2022 a Judecătorei Criuleni, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d.76/78).

13. La 19 ianuarie 2023, Secrieru Valeriu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, a depus apel incident împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2022 a Judecătorei Cahul, sediul Central, solicitând admiterea apelului incident, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea admiterii parțiale a prejudiciului moral, și în această parte să fie emisă o decizie nouă prin care să fie admisă integral pretenția lui Secrieru Valeriu cu privire la încasarea de la Donici Ivan a sumei de 5000,00 de lei cu titlu de prejudiciu moral (f.d.69/70).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul declarat de Donici Ivan, reprezentat de Donici Iana și apelul incident declarat de Secrieru Valeriu, reprezentat de avocatul Maxim Todorov. S-a modificat hotărârea din 02 noiembrie 2022 a Judecătorei Cahul, în partea stabilirii cuantumului prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, și anume; majorând prejudiciul moral de la suma de 1000,00 de lei până la suma de 3 000,00 de lei, și micșorând cuantumul cheltuielilor de judecată de la 5 000,00 de lei până la suma de 2 000,00 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. În rest hotărârea primei instanțe s-a menținut (f.d.94; 95/107).

15. Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând criticele formulate în cererea de apel și apelul incident, în coraport cu materialele cauzei, a conchis că, la emiterea hotărârii prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar normele de drept material au fost aplicate eronat, ceea ce potrivit prevederilor art. 385 lit. b) și art.386 din Codul de procedură civilă, este temei de admitere a apelului și a modifica hotărârea primei instanțe.

16. În continuare instanța de apel analizând prevederile art.45 alin.(1) din Codul contravențional, art. 1998 alin. (1), art.2036 alin.(1)-(2) și art.2037 din Codul civil, în vigoare după 01 martie 2019, a reținut că se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

17. Subsecvent, instanța de apel a relevat că se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic).

18. La fel, instanța de apel concluzionat că acțiunile lui Secrieru Valeriu au prejudiciat sub aspect moral pe Donici Ivan, și respectiv urmează să fie respinse argumentele lui Donici Iana invocate în apelul declarat, precum că Secrieru Valeriu nu a demonstrat cauzarea suferințelor morale.

19. În acest sens, instanța de apel a reținut că, un astfel de comportament din partea lui Donici Ivan, și anume numirea în public cu cuvinte înjurătoare, nu este admisibil în societate, iar instanțele de judecată sub nici o formă nu admit reproducerea exactă a acestor cuvinte.

20. În aceeași ordine de idei, instanța de apel a conchis că necesită a fi respinse și afirmațiile expuse în cererea de apel depusă de Donici Ivan, precum că, pentru încasarea prejudiciului moral în folosul lui Secrieru

Valeriu nu au fost întrunite toate condițiile necesare și stabilite de lege și anume nu a fost stabilit prejudicial real suferit de Secrieru Valeriu raportat la cauzalitatea dintre fapta ilicită și prejudiciul suferit de acesta, în situații în care Donici Ivan l-a înjurat pe Secrieru Valeriu în prezența soției lui Secrieru Valeriu.

21. Sub un alt aspect, instanța de apel a concluzionat că sunt întemeiate argumentele lui Secrieru Valeriu privind înjosirea onoarei și demnității sale, ceea ce la rândul său a provocat sentimente de umilință la ultimul, ce cade sub incidența suferințelor morale. Or, cauzarea de către Donici Valeriu lui Secrieru Valeriu prejudiciului moral, a fost demonstrată în cadrul judecării cauzei.

22. În această ordine de idei, instanța de apel a considerat necesar de a menționa că în spiritul prevederilor legale invocate supra, prejudiciul moral se compensează numai atunci când a fost cauzat prin faptele ce lezează drepturile nepatrimoniale a persoanei vătămate, în cazul din speță înjosirea onoarei și demnității în public. Totodată, dificultatea determinării cuantumului prejudiciului moral este generată de faptul că, deși aceasta este patrimonială, ea are ca scop compensarea unui prejudiciu nematerial.

23. Subsecvent, instanța de apel a notat că evaluarea prejudiciului moral nu înseamnă determinarea prețului suferințelor psihice și fizice, ci aprecierea multilaterală a tuturor consecințelor negative ale prejudiciului și a implicațiilor acestora pe toate planurile vieții sociale ale persoanei vătămate. Adică, urmează să fie apreciat ce a pierdut persoana vătămată pe plan fizic, psihic, social, profesional, și familial atât la moment, cât și pentru viitor. La aprecierea importanței prejudiciului moral, urmează de ținut cont de vârsta, profesia, funcția, nivelul de pregătire și de cultură generală al persoanei vătămate, în virtutea faptului că fiecare persoană acordă valorilor lezate o prețuire diferită în funcție de aspirațiile sale.

24. În aceste circumstanțe, instanța de apel a considerat că prima instanța la judecarea cauzei nu a aplicat corect principiile invocate supra privind aprecierea cuantumului prejudiciului moral, stabilind prejudiciul moral cauzat în sumă de 1 000,00 de lei, ce reprezintă un quantum echitabil și corespunzător circumstanțelor cauzei și personalității păgubite.

25. Or, aprecierea prejudiciului moral se face în raport cu criteriile și anume: miza pentru reclamant, comportamentul părților, bună/reaua credință, durata, etc. și se ia obligatoriu în considerație principiul general al echității, și suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de Curtea Europeană în spețe similare. Sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama reclamantului și se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în considerație argumentele ambelor părți în proces și ecluzându-se pretenții excesive și vădit exagerate.

26. În virtutea acestor fapte, instanța de apel a conchis că sunt acceptabile argumentele expuse în apelul incident de către Secrieru Valeriu prin

intermediul avocatului precum că a fost lezată o valoare socială supremă după viața persoanei – onoarea și demnitatea.

27. Astfel, la caz, instanța de apel a considerat necesar a majora prejudiciul moral cauzat de la suma de 1 000,00 de lei până la suma de 3 000,00 de lei care va avea efect compensatoriu și nu trebuie să constituie sumă excesivă pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

28. În ceea ce privește cheltuielile de judecată privind dispunerea încasării sumei de 5 000,00 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, conform bonului de plată Seria DTT nr.4530418, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond incorect a încasat de la Donici Ivan în beneficiul lui Secrieru Valeriu, suma cheltuielilor de judecată în mărime de 5 000,00 lei fiind prea exagerată.

29. La acest capitol, instanța de apel a reținut ca întemeiate argumentele expuse în cererea de apel de către Donici Iana în interesele apelantului Donici Ivan precum că, suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică nu corespunde art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, or, în speță au avut loc două ședințe de judecată: la data de 27 octombrie 2022 (de examinare în fond) și ședința din data de 02 noiembrie 2022 (de deliberare și pronunțare a hotărârii), avocatul reclamantului fiind prezent doar la o ședință. Totodată, cauza civilă înaintată nu reprezintă o cauză de mare volum și nu este complicată.

30. Drept urmare, instanța de apel ținând cont de prevederile art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, de volumul de lucru și munca prestată de avocat, a conchis de a micșora cuantumul cheltuielilor de judecată de la 5 000,00 de lei până la 2000,00 de lei pe care le-a apreciat ca cheltuieli reale, necesare și rezonabile.

31. Totodată, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a dispus încasarea în temeiul art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, de la Donici Ivan în folosul statului a taxei de stat în sumă de 150,00 de lei, or, Secrieru Valeriu a înaintat acțiunea de reparație a prejudiciului moral cauzat prin contravenție, în temeiul art. 85 din Codul de procedură civilă, drept urmare, fiind necesar a respinge toate argumentele apelantului Donici Ivan aduse la acest segment.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

32. La 14 august 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.113), Secrieru Valeriu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de apel depusă de Donici Ivan și să fie admis apelul incident declarat de Secrieru Valeriu, prin intermediul avocatului Todorov Maxim.

32.1. În motivarea recursului a indicat că Curtea de Apel Cahul eronat a interpretat cadrul legal pe capătul pretenției privind încasarea cheltuielilor judiciare și eronat a micșorat cheltuielile de asistenta juridică, mai mult a adoptat o hotărâre contradictorie și slab motivată sub aspectul soluției adoptate, or, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil (f.d.111/112).

33. La 16 august 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.118), Donici Ivan, reprezentat de Donici Iana, a declarat recurs împotriva deciziei din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea din 02 noiembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea depusă de Secrieru Valeriu să fie respinsă integral.

33.1. În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, suplimentar invocându-se că decizia Curții de Apel Chișinău este pasibilă de a fi casată deoarece din conținutul acesteia se conturează încălcarea normelor de drept material și de drept procedural, și anume a interpretat în mod eronat legea, iar aceste încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului, ceea ce, în temeiul art.432 alin. (2), lit.c) din Codul de procedură civilă, servește drept temei de declarare a recursului (f.d.115/117).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

35. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

36. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

37. Recursurile declarate de Secrieru Valeriu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim și de Donici Ivan, reprezentat de Donici Iana, au fost depuse până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

38. Art.434 din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

39. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

40. Art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, reglementează că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța de judecată:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

41. Art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, reglementează că:

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

42. Art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, reglementează că:

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

43. Art. 440 din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

44. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Cahul a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 12 iunie 2023 (f.d.94).

45. Totodată, din conținutul scrisorii de expediere a actului judecătoresc nr.5114, rezultă că, la 22 mai 2023, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, cât și prin intermediul poștei electronice, copia deciziei integrale din 15 martie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și extrasul din poșta electronică anexate la materialele dosarului (f.d.70/71, Vol.II).

46. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursurile declarate de Secrieru Valeriu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, la 14 august 2023, și de către Donici Ivan, reprezentat de Donici Iana, la 16 august 2023, se consideră depuse în termenul stabilit de art.434 din Codul de procedură civilă (a se vedea pct.38).

47. La 26 decembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, prin intermediul poștei terestre, a expediat în adresa participanților la proces, copia recursurilor declarate de Secrieru Valeriu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, și de către Donici Ivan, reprezentat de Donici Iana, împotriva deciziei din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Cahul, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisorile de expediere a actelor, anexate la materialele dosarului (f.d. 125/126).

48. Prin referința depusă la 29 ianuarie 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.138), Donici Ivan, reprezentat de Donici Iana (în temeiul procurii) a solicitat respingerea recursului declarat de Secrieru Valeriu, reprezentat de Todorov Maxim, împotriva deciziei din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Cahul ca neîntemeiat, cu admiterea cererii de recurs declarată de Donici Ivan (f.d.136/137).

49. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

50. În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

52. Din analiza recursului declarat de Secieru Valeriu, reprezentat de avocatul Todorov Maxm, rezultă că nu a indicat nici unul din temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 14 august 2023, iar din analiza recursului declarat de Donici Ivan, reprezentat de Donici Iana, rezultă că a invocat temei de admisibilitate prevederile art.432 alin. (2), lit.c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data 16 august 2023.

53. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenții au făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (a se vedea pct.40), nu a stabilit că instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

54. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența altor circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursurilor (a se vedea pct.41), nu le-a stabilit.

55. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

56. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă (a se vedea pct.42), nu a depistat.

57. În acest context, Completul de judecată reține că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

58. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

59. În speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

60. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

61. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de Secrieru Valeriu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, și de către Donici Ivan, reprezentat de Donici Iana, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

62. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursurile declarate de Secrieru Valeriu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, și de Donici Ivan, reprezentat de Donici Iana, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, sunt inadmisibile.

63. Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare la data depunerii recursului), art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibile recursurile depuse de Secrieru Valeriu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, și de către Donici Ivan, reprezentat de Donici Iana, împotriva deciziei din 12 iunie 2023 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni